

บัณฑิตศึกษาในช่วงแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 - ระยะที่ 5 (2520-2529)

นโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา อาจกล่าวได้ว่าเป็น นโยบายที่มากับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 (2520-2524) วัตถุประสงค์ของการพัฒนาการอุดมศึกษาในช่วงนี้ คือ การปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาให้สูงขึ้น โดยเน้นการยกระดับมาตรฐานการศึกษา และคุณภาพของอาจารย์และการส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงสร้างสรรคศิลปและวัฒนธรรม (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2520-2524, 2520: 67-68) ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวถึงบัณฑิตศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือ

ช่วงแรก กล่าวถึงบัณฑิตศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 (2520-2524)

ช่วงหลัง กล่าวถึงบัณฑิตศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 5 (2525-2529)

บัณฑิตศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 (2520-2504)

ในปี พ.ศ. 2514 มหาวิทยาลัยทุกแห่งได้ร่วมกัน เสนอความคิดเห็นในเรื่องมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาลว่ามหาวิทยาลัยจะต้องมีอิสระในการปกครองตนเอง มีเสรีภาพทางวิชาการในการถ่ายทอดและแสวงหาความรู้ โดยยึดถือคติความเป็นเลิศทางวิชาการ จึงควรแยกมหาวิทยาลัยออกจากกระบบราชการ ในปี พ.ศ. 2515 จึงได้มีการจัดตั้งทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 ได้รับการจัดตั้งเป็นอิสระ และได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2520 ขึ้น ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

อำนาจหน้าที่ของทบวงมหาวิทยาลัยมีดังนี้

1. กำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ
 2. กำหนดมาตรฐานและให้ความเห็นชอบหลักสูตรของมหาวิทยาลัยและสถาบันในสังกัดและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและวิทยาลัยเอกชน
 3. วางระเบียบปฏิบัติในกิจการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และสถาบันในสังกัด
 4. ติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา และประสานงานการจัดการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยและสถาบันในสังกัดและวิทยาลัยเอกชน
 5. พิจารณานุมัติการจัดตั้ง ยุบ รวม และเลิกคณะ ภาควิชา หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นในมหาวิทยาลัยและสถาบันในสังกัด
 6. ส่งเสริมการวิจัยการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- (พระราชบัญญัติ ระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2520 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 94 ตอนที่ 31 ลงวันที่ 12 เมษายน 2520)

การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งแต่เดิมอยู่ในความรับผิดชอบของสภาการศึกษาแห่งชาติ จึงได้โอนมาอยู่ในความควบคุมของทบวงมหาวิทยาลัย และเพื่อเป็นการรักษามาตรฐานการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรไว้เพื่อมหาวิทยาลัย/สถาบันที่เทียบเท่าจะได้ยึดถือ เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรให้มีมาตรฐานเดียวกัน เกณฑ์ที่ประกาศใช้ในช่วงของแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 มีดังนี้

1. เกณฑ์มาตรฐาน เกี่ยวกับการศึกษาชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูง พ.ศ. 2523
2. เกณฑ์มาตรฐาน เกี่ยวกับการศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2524
3. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาโท พ.ศ. 2522
4. เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาชั้นปริญญาเอก สาขาวิศวกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2524

ดังมีข้อพิจารณาดังนี้

ในการเปิดหลักสูตรชั้นบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันเทียบเท่า นั้น ในช่วงของแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 4 วัตถุประสงค์ในการเปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริม มีดังนี้

1. ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยหรือสถาบันนั้น ๆ ได้ทำการสอนในชั้นปริญญาตรี โดยมีผลงานที่ดีมาแล้ว หรือ
2. ส่งเสริมหลักสูตรที่ประกอบด้วยสาขาต่าง ๆ (interdisciplinary program) ที่จัดโดยคณะกรรมการจากภาควิชาต่าง ๆ หรือ
3. ส่งเสริมหลักสูตรที่มีลักษณะ เฉพาะของสถาบันที่ตั้งขึ้น เพื่อจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
4. เป็นการสนับสนุนการผลิตอาจารย์มหาวิทยาลัย และนักวิชาการชั้นสูง ชั้นบัณฑิตศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของ เศรษฐกิจและสังคม และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประเทศ (กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย 2523: 1)

ในช่วงนี้ มีบัณฑิตวิทยาลัยจัดตั้งเพิ่มขึ้นอีก 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้รับการจัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกา จัดตั้ง เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2521 เพื่อขยายขีดความสามารถของมหาวิทยาลัยในด้านการส่งเสริมงานค้นคว้าวิจัยผลิตอาจารย์ นักวิชาการ นักบริหารและผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูงในสาขาต่าง ๆ ตามความต้องการของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บัณฑิตวิทยาลัยจึงมีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินการให้การศึกษาชั้นสูงกว่าปริญญาตรี หรือชั้นบัณฑิตศึกษาในสาขาที่เป็นความต้องการของท้องถิ่นหรือของประเทศ (คู่มือบัณฑิตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2529: 2) ได้รับงบประมาณแผ่นดินเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2523 และเปิดรับนักเรียนรุ่นแรกในปีเดียวกันนี้เอง

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้เปิดดำเนินการเรียนการสอนและการวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษา มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2522 ในสาขาเคมีศึกษา และได้จัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยขึ้นเป็นทางการในปี พ.ศ. 2523 (พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2523 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 97 ฉบับพิเศษ ตอนที่ 89 หน้า 18 ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2523)

นอกเหนือจากการประสานงานกับคณะต่าง ๆ ในเรื่องการเรียนการสอนแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยยังได้ทำหน้าที่ในการ เสริมความพร้อมในการ เปิดบริการการเรียนการสอนและการวิจัยในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาในสาขาต่าง ๆ โดยได้เป็นผู้ประสานการรวมกลุ่มนักวิชาการ เพื่อดำเนินการวิจัยในลักษณะสหพันธวิชา จัดทำโครงการวิจัยสำหรับสมัครรับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก

หน่วยงานและองค์การทั้งในและนอกประเทศ ตลอดจนบริหารการวิจัยในโครงการเหล่านี้ และยังได้ทำหน้าที่ประสานงานกับมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่างประเทศในโครงการร่วมพัฒนาทางวิชาการของมหาวิทยาลัยอีกด้วย (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2526: 3-4) ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 มีบัณฑิตวิทยาลัย สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ รวมทั้งสิ้น 11 แห่งคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และมหาวิทยาลัยในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ซึ่งยังไม่จัดตั้งเป็นบัณฑิตวิทยาลัย นอกจากนี้ยังมีสถาบันระหว่างประเทศที่จัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาอีก 1 แห่งคือ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทยช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 4 แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก สถาบันที่เปิดสอนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	ปริญญาเอก	ปริญญาโท	ประกาศนียบัตรชั้นสูง
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	5	80	20
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	5	42	-
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	-	10	-
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	-	16	-
5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	4	19	-
6. มหาวิทยาลัยมหิดล	12	64	25
7. มหาวิทยาลัยศิลปากร	-	10	1
8. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2	24	-
9. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	-	2	-
10. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	-	26	4
11. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	-	6	-
12. สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย	-	7	7

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า เปิดสาขาวิชา
เพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่เดิม ดังนี้คือ

มหาวิทยาลัย/สถาบันที่เทียบเท่า	ปีการศึกษา	สาขาวิชาซึ่ง เปิดสอนในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 (2520-2524)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2520	ชั้นปริญญาโท สถาปัตยกรรมศาสตร์ สัตววิทยา จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว บรรณารักษศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ วิศวกรรมสุขาภิบาล อุดมศึกษา ปริญญาเอก รัฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูง วิศวกรรมสุขาภิบาล
	2521	ชั้นปริญญาโท การสอนวิทยาศาสตร์ การสอน คณิตศาสตร์ ทันตกรรมจัดฟัน วิศวกรรมสำรวจ การต้นทุน การธนาคารและการเงิน บุคลากร การตลาด การจัดการ นิติศาสตร์ วิศวกรรมไฟฟ้า สถิติ จุลชีววิทยา ปริญญาเอก มาตรการและประเมินผลการศึกษา ชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูงทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก ทันตกรรมประดิษฐ์ ปริทันตวิทยา เอนโดคอนต์ ศัลยศาสตร์ช่องปาก
	2522	ชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูง วิศวกรรมไฟฟ้า ปริญญาโท วิศวกรรมเคมี การบัญชีทั่วไป การตลาด การปกครอง ประวัติศาสตร์ สรีรวิทยา พฤกษศาสตร์ เทคโนโลยีทางอาหาร การบริหารการพยาบาล

มหาวิทยาลัย/สถาบันที่เทียบเท่า	ปีการศึกษา	สาขาวิชาซึ่งเปิดสอนในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 (2520-2524)
		<p>ประกาศนียบัตรชั้นสูง การสอบบัญชี</p> <p>ปริญญาเอก คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ จิตวิทยาการศึกษา</p> <p>2523 ปริญญาโท เทคโนโลยีทางชีวภาพ วิทยาศาสตร์ แวดล้อม ฟังเมือง ภาษาไทย ปรัชญา เภสัชอุตสาหกรรม</p> <p>ปริญญาเอก หลักสูตรและการสอน</p> <p>2524 ปริญญาโท ภาษาอังกฤษ เภสัชวิทยา สรีรวิทยา ภูมิศาสตร์</p> <p>ปริญญาเอก วิศวกรรมไฟฟ้า วิทยาศาสตร์- คอมพิวเตอร์</p> <p>ในช่วงนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร Master of Business Administration (M.B.A.) โดยได้ติดต่อกับมหาวิทยาลัยชั้นนำทางด้านบริหารธุรกิจในสหรัฐอเมริกา เพื่อพิจารณาหาความร่วมมือกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการจัดทำโครงการ โดยช่วงนี้ WHARTON SCHOOL, University of Pennsylvania และ Kellogg School of Management Northwestern University ได้ตอบรับที่จะให้ความร่วมมือแล้ว ตามโครงการนี้กำหนดจะสอนเป็นภาษาอังกฤษทั้งสิ้น โดยอาจารย์ส่วนหนึ่งจะมาจากมหาวิทยาลัยดังกล่าว อีกส่วนหนึ่ง</p>

มหาวิทยาลัย/สถาบันที่เทียบเท่า	ปีการศึกษา	สาขาวิชาซึ่ง เปิดสอนในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ระยะเวลา 4 (2520-2524)
		จะเป็นอาจารย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเอง ส่วน การให้ปริญญาจะเป็นปริญญาย่อยที่ยอมรับร่วมกันทั้ง 3 สถาบัน
มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2520 2524	<p>ชั้นปริญญาโท จุลชีววิทยาทางอุตสาหกรรม เคมี</p> <p>วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม พัฒนาผลิตภัณฑ์ วิศวกรรม-โยธา วิศวกรรมชลประทาน การสอนภาษาฝรั่งเศส จิตวิทยาการศึกษาและแนะแนว การศึกษาผู้ใหญ่ เศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์เกษตร เศรษฐศาสตร์-สหกรณ์</p> <p>ชั้นปริญญาเอก กัญญาวิทยา ปรัชญา พืชไร เศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์เกษตร</p>
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2523 2524	<p>ชั้นปริญญาโท จิตวิทยาการศึกษา การวัดและ-ประเมินผลการศึกษา วิศวกรรมโครงสร้าง หลักสูตรและการสอน</p> <p>ชั้นปริญญาโท พืชศาสตร์ สัตวศาสตร์</p>
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2520-2523	ชั้นปริญญาโท กายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา ปาราสิตวิทยา เภสัชวิทยา การศึกษาคณิตศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2520-2524	<p>ชั้นปริญญาโท พัฒนาชุมชน บริหารรัฐกิจ บริหารธุรกิจ การบัญชีทั่วไป สังคมศาสตร์การแพทย์ (ผ่าจิต) สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา สังคมสงเคราะห์-ในกระบวนการยุติธรรม พาณิชยศาสตร์</p> <p>ชั้นปริญญาเอก พาณิชยศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์</p>

มหาวิทยาลัย/สถาบันที่เทียบเท่า	ปีการศึกษา	สาขาวิชาซึ่งเปิดสอนในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 (2520-2524)
มหาวิทยาลัยมหิดล	2520	ชั้นปริญญาโท นิติวิทยาศาสตร์ อาชีววิทยาและงานยุติธรรม
	2521	ชั้นปริญญาโท สาธารณสุขศาสตร์ (สุขศึกษา โภชนวิทยา พยาบาลสาธารณสุข โรคติดต่อ ออนามัยครอบครัว ออนามัยสิ่งแวดล้อม) สิ่งแวดล้อม ประชากรศาสตร์
	2522	ชั้นปริญญาโท วิทยาการระบาด สิ่งแวดล้อมศึกษา
	2523	ชั้นปริญญาโท ความผิดปกติของการสื่อความหมาย
	2524	ชั้นปริญญาเอก พยาธิวิทยาคลินิก
มหาวิทยาลัยศิลปากร	2523	ได้ปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาโททั้งหมด
	2524	ชั้นปริญญาโท บริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2520-2524	ชั้นปริญญาโท พื้นฐานการศึกษา ไทยคดีศึกษา พลศึกษา เคมี การสอนภาษาไทย การสอนภาษาอังกฤษ การศึกษาคณิตศาสตร์ การมัธยมศึกษา การศึกษาพิเศษสาขาการสอนผู้มีความบกพร่องทางการได้ยิน จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาสังคม จิตวิทยาการทดลอง ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ชีววิทยา ฟิสิกส์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2520-2524	ชั้นปริญญาโท เคมีศึกษา

มหาวิทยาลัย/สถาบันที่เทียบเท่า	ปีการศึกษา	สาขาวิชาซึ่งเปิดสอนในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 (2520-2524)
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	2520-2523	<p>ชั้นปริญญาโท</p> <p>สาขาวิชาซึ่งเปิดทำการสอนใน 4 คณะวิชาถึงปีการศึกษา 2523 มีดังนี้</p> <p>การวางแผนพัฒนาภาคและเมือง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ การวิเคราะห์และประเมินโครงการ เศรษฐกิจระหว่างประเทศ เศรษฐมิติ เศรษฐศาสตร์-การคลัง เศรษฐศาสตร์การเงิน เศรษฐศาสตร์-ประชากรและมนุษย์ทรัพยากร เศรษฐศาสตร์-อุตสาหกรรมและแรงงาน สถิติการวิจัยดำเนินงาน คอมพิวเตอร์ ประชากรศาสตร์</p>
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	2520-2524	<p>ชั้นปริญญาโท วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมเครื่องกล</p>
สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย	2520-2524	<p>ชั้นประกาศนียบัตร ชั้นปริญญาโท ชั้นปริญญาเอก</p> <p>วิศวกรรมเกษตรและอาหาร คอมพิวเตอร์ประยุกต์ เทคโนโลยีทางพลังงาน วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม วิศวกรรมธรณีและการขนส่ง พัฒนาการตั้งถิ่นฐาน-มนุษย์ วิศวกรรมอุตสาหกรรมและการจัดการ วิศวกรรมโครงสร้างและการก่อสร้าง วิศวกรรม-แหล่งน้ำ</p>

การบริหารงาน

การจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยรูปแบบการบริหารงาน และโครงสร้างจะคล้ายกันทุกสถานศึกษา อาจมีการเปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุง เพื่อให้เหมาะสมในแต่ละยุคสมัย ดัง เช่น ในปี พ.ศ. 2522 ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2522 มาตรา 4 ให้บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดำเนินงานโดยมีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย อันประกอบด้วยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เป็นประธาน รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย รองอธิการบดี คณบดีของคณะที่เปิดสอนในบัณฑิตวิทยาลัย คณาจารย์บัณฑิตศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ซึ่งหัวหน้าภาควิชาในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา เลือกตั้งขึ้น กลุ่มสาขาวิชาละ 4 คน เป็นกรรมการ และรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย คนหนึ่ง เป็นเลขานุการคณะกรรมการ (พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2522 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 96 ตอนที่ 156 วันที่ 13 กันยายน 2522)

และในปีเดียวกันนี้เองได้มีประกาศทบวงมหาวิทยาลัยจัดตั้งคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาสหสาขาวิชาในบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น การบริหารงานดำเนินงานโดยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยคณบดี เป็นประธานกรรมการ รองคณบดี รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะที่เปิดสอน ระดับบัณฑิตศึกษาเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้แทนกลุ่มวิชาการจำนวนไม่เกินกลุ่มละ 2 คน (ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การจัดให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและการจัดระบบบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัย พ.ศ. 2521 วันที่ 21 ธันวาคม 2521)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้แทนกลุ่มวิชาการซึ่งคณาจารย์บัณฑิตศึกษาของกลุ่มวิชาการนั้นเลือกมาเป็นจำนวนไม่เกินกลุ่มละ 2 คน โดยมีคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นประธาน และมีบุคคลหนึ่ง ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเป็นเลขานุการ (พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2523 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 97 ตอนที่ 89 หน้า 18 วันที่ 10 มิถุนายน 2523)

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ทั้ง 3 วิทยาเขตอันประกอบด้วยวิทยาเขตธนบุรี
วิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง การเปิดหลักสูตรชั้นบัณฑิตศึกษา
คณะวิชาเป็นผู้ดำเนินงานทั้งหมด

การรับนักศึกษา

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่าได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ เข้าศึกษาไว้ดังนี้

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ เข้าศึกษา
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	<p>คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัคร เข้าศึกษาชั้นปริญญาเอก</p> <p>ผู้สมัครจะต้องสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโทบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาอื่นซึ่งให้ ปริญญาที่เทียบเท่าปริญญาโทบัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมีคุณสมบัติอย่างอื่น เพิ่มเติมตามที่แต่ละภาควิชาได้กำหนดขึ้น</p> <p>คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัคร เข้าศึกษาชั้นปริญญาโท และ ประกาศนียบัตรชั้นสูง</p> <p>ผู้สมัครจะต้องสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาบัณฑิตจาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาอื่นซึ่งให้ ปริญญาที่เทียบเท่าปริญญาบัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมีคุณสมบัติอย่างอื่น เพิ่มเติมตามที่แต่ละภาควิชาได้กำหนดขึ้น</p> <p>คุณสมบัติอย่างอื่น เพิ่มเติมของแต่ละภาควิชาได้แก่ บางภาควิชากำหนดคะแนน เฉลี่ยในระดับปริญญาตรี หรือกำหนด คะแนนเฉลี่ยควบคู่กับประสบการณ์การทำงาน ซึ่งบางภาควิชา ไม่มีการกำหนดคะแนน เฉลี่ยในระดับปริญญาตรี</p>

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ เข้าศึกษา
<p>2. มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์</p>	<p><u>ชั้นปริญญา เอก</u></p> <p>ต้องสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโทในสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษา หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องและเคยทำงานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์มาแล้ว</p> <p><u>ชั้นปริญญา โท</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75.00 หรือแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.50 หรือ 2. ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70.00 หรือแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 และได้คะแนนเฉลี่ยในวิชา เอกที่จะสมัคร เข้าศึกษาชั้นปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80.00 หรือ แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 หรือ 3. ข้าราชการที่สำเร็จปริญญาตรี ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70.00 หรือได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 และได้ทำงานศึกษาต้นในสาขาวิชา เอกที่ต้องการศึกษาต่อมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยมีหนังสือรับรองจากหน่วยราชการ เจ้าสังกัด
<p>3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น</p>	<p><u>ชั้นปริญญา โท</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.50 จากคะแนนสูงสุด 4.0 หรือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70.00 หรืออยู่ในกลุ่ม 1 ใน 3 แรกของชั้น หรือ

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ เข้าศึกษา
	<p>2. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับสาขาวิชาที่จะ เข้าศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี</p>
<p>4. มหาวิทยาลัย เชียงใหม่</p>	<p><u>ชั้นปริญญาโท</u></p> <p>1. สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีผลการเรียนในสาขาวิชาที่ใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับปริญญาโท ไม่ต่ำกว่า 2.75 หรือเทียบเท่า</p> <p>2. ไม่เป็นผู้ที่พ้นสภาพจากการ เป็นนักศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ เนื่องจากมีค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ยต่ำกว่า 2.50 หรือ เนื่องจากเป็นนักศึกษาวินัยที่ไม่สามารถ เปลี่ยนสภาพ เป็นสามัญได้</p> <p>3. สำหรับผู้สมัครในหลักสูตรแผนสอง ต้อง เป็นครูผู้ทำการสอน วิชาคณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา หรือฟิสิกส์ มาแล้วไม่ต่ำกว่า 1 ปี</p>
<p>5. มหาวิทยาลัยมหิดล</p>	<p><u>ชั้นปริญญาเอก</u></p> <p>1. นักศึกษาที่มีคุณวุฒิปริญญาโท</p> <p>1.1 ได้แต้มเฉลี่ยสะสมอย่างน้อย 3.50 ระหว่างที่เรียนปริญญาโท และหรือภาควิชาที่จะรับ เข้าศึกษา เป็นผู้เสนอแนะ</p> <p>2. นักศึกษาที่มีวุฒิปริญญาตรี</p> <p>2.1 กำลังศึกษาหลักสูตรปริญญาโท และ เรียน กระบวนวิชาต่าง ๆ ได้ผลดี เป็นพิเศษ และภาควิชาเสนอให้ เข้าศึกษาปริญญา เอกได้</p>

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ เข้าศึกษา
	<p>2.2 มีผลการศึกษาระดับปริญญาตรี เข้มหรือผลการปฏิบัติงานดีเด่น ที่ภาควิชาและบัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าควรรับ เข้าศึกษาได้</p> <p>ในกรณีที่นักศึกษามีคุณสมบัติแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์ที่กำหนด ภาควิชาพร้อมกับบัณฑิตวิทยาลัยอาจแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกนักศึกษาที่ประสงค์จะ เข้าศึกษาระดับปริญญา เอก เป็นราย ๆ ไป และอาจกำหนดให้มีการทดสอบมาตรฐานวิชาการก่อนรับ เป็นนักศึกษาก็ได้</p> <p><u>ขั้นปริญญาโท</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ได้รับปริญญาตรี เกียรตินิยม หรือ 2. ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 75 หรือระดับ B หรือแถมเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.50 3. เป็นผู้ได้คะแนนหนึ่งในสามของชั้นที่เรียนมา 4. มีคุณสมบัติตามความต้องการของแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอน ซึ่งจะได้กำหนดไว้ในประกาศ เรื่องการสอบคัดเลือกทุกคราวไป 5. ผู้สมัคร เข้าศึกษาซึ่งอยู่ใน เกณฑ์นอกเหนือจากที่กล่าวไว้แล้ว อาจได้รับการพิจารณาคัดเลือกตามดุลยพินิจของบัณฑิตวิทยาลัย โดยกำหนดการร่วมกับภาควิชาและคณะที่เกี่ยวข้อง <p>การพิจารณารับ เข้าศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้สมัครทุกคนต้องสอบภาษาอังกฤษ (Proficiency test) ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัย เป็นผู้จัดขึ้น</p>

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ เข้าศึกษา
6. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	<p><u>ชั้นปริญญาโท</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นผู้สำเร็จปริญญาตรีวิชาเอกเคมี (วท.บ., กศ.บ., ศษ.บ, ค.บ. หรือเทียบเท่า) โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.50 (ทั้งนี้ หมายถึงระดับชั้น A มีค่าคะแนนเท่ากับ 4) หรือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70.00 หรืออยู่ในกลุ่ม 1 ใน 3 แรกของชั้น หรือ 2. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับสาขาวิชาที่จะ เข้าศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี
7. มหาวิทยาลัยศิลปากร	<p><u>ชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูง</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่บัณฑิตวิทยาลัยจะ กำหนดไว้ในหลักสูตรที่จะเปิดสอน 2. มีพื้นฐานความรู้พอเพียงที่จะ เข้าศึกษาในสาขาวิชาที่ขอสมัครนั้นได้ ทั้งนี้จะอยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยจะเป็นผู้จัดตั้งขึ้น 3. นอกจากนี้ในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอนอาจจะใช้เกณฑ์การพิจารณาคูสมบัคิอย่างอื่น เพิ่ม เติมหรือแตกต่างจากหลัก เกณฑ์ข้างต้นนี้ได้ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของบัณฑิตวิทยาลัย <p><u>ชั้นปริญญาโท</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า 2. มีพื้นฐานความรู้พอเพียงที่จะ เข้าศึกษาในสาขาวิชาที่ขอสมัครนั้นได้ ทั้งนี้จะอยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยจะเป็นผู้จัดตั้งขึ้น

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ เข้าศึกษา
	<p>3. ผลการศึกษาในระดับปริญญาตรีต้องได้คะแนน เกียรตินิยม หรือได้คะแนน เฉลี่ยตลอดหลักสูตรการศึกษา เท่ากับ B^- หรือค่าของระดับคะแนน เท่ากับ 2.75 หรือได้คะแนน เฉลี่ย ในปีสุดท้ายของหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2.75 หรือร้อยละ 78 หรือต้องได้คะแนนอยู่ในลำดับหนึ่งในสามของชั้น โดยคิด คะแนนเฉลี่ยของชั้นที่จบการศึกษาไปแล้วอย่างน้อย 5 รุ่น</p> <p>4. ผู้ที่เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่เทียบเท่า หรือผู้ที่สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้คะแนน เฉลี่ยตลอดหลักสูตรการศึกษาโดยมีค่าของระดับ คะแนน เท่ากับ 2.3 หรือคะแนน เฉลี่ยร้อยละ 72 หรือคะแนน เฉลี่ยในปีสุดท้ายของหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2.50 หรือร้อยละ 75</p> <p>5. ผู้ที่กำลัง เป็นอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยศิลปากร แต่มีผล การศึกษาในระดับปริญญาตรีไม่ถึง เกณฑ์ที่กำหนดในข้อ 3 หรือ 4 อาจได้รับการพิจารณาให้ เข้าศึกษาโดยจะต้องมีหนังสือ รับรองจากผู้บังคับบัญชาระดับคณบดีแสดงว่าได้เคยมีประสบการณ์ ในการสอนมาแล้วและสมควรสนับสนุนให้มีการศึกษาต่อในขั้นนี้ได้</p> <p>6. นอกจากนี้ในแต่ละสาขาที่จะ เปิดสอนอาจจะใช้ เกณฑ์การพิจารณา คุณสมบัติ เพิ่มเติม หรือแตกต่างจากหลัก เกณฑ์ข้างต้นนี้ได้ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของบัณฑิตวิทยาลัย</p>

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ เข้าศึกษา
<p>8. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์</p>	<p><u>ชั้นปริญญาโท</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีสาขาวิชาใดก็ได้ จากสถาบันการศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ ซึ่ง สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์รับรองวิทยฐานะ สำหรับคณะนิติศาสตร์ ผู้เข้าศึกษาต้องสำเร็จการศึกษา ชั้นปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ และคณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี (เฉพาะสาขาวิชาการบัญชี) ผู้เข้าศึกษาต้อง สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี 2. ต้องไม่มีชื่อในทะเบียนนักศึกษาในคณะอื่นของมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ หรือในสถาบันการศึกษาชั้นสูงอื่น ๆ 3. ต้องไม่เป็นโรคติดต่ออย่างร้ายแรงหรือโรคที่จะ เบียดเบียน หรือขัดขวางต่อการศึกษาและไม่ใช่ผู้มีความประพฤติ เสื่อม เสียอย่างร้ายแรง 4. สำหรับหลักสูตรภาคกลางวัน ผู้เข้าศึกษาที่ทำงานอยู่แล้ว ต้องได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาต่อจากเจ้านาย
<p>9. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ</p>	<p><u>ชั้นปริญญาโท</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน การศึกษาที่มหาวิทยาลัยนี้รับรอง 2. เป็นผู้มีความประพฤติดี ตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัยนี้ <p>การพิจารณาเข้ารับ เข้าศึกษาในระดับปริญญาโท ผู้สมัคร จะต้องผ่านการสอบคัดเลือกตามที่มหาวิทยาลัยจะกำหนด รายละเอียด และประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป แต่ในกรณี ที่มีเหตุผลความจำเป็นเป็นพิเศษ เพื่อประโยชน์ของทางราชการ มหาวิทยาลัยอาจคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามคุณสมบัติ</p>

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ เข้าศึกษา
	<p>ของผู้มีสิทธิสมัคร เข้าศึกษาชั้นปริญญาโท เข้า เป็นนิสิตตามนโยบายของมหาวิทยาลัย</p> <p><u>ชั้นปริญญาเอก</u></p> <ol style="list-style-type: none"> สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโท หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่มหาวิทยาลัยนี้รับรอง เป็นผู้ที่มีความประพฤติกดี ตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัยนี้ การพิจารณารับ เข้าศึกษา ในระดับปริญญา เอก <p>ผู้สมัคร เข้า เป็นนิสิตจะต้องผ่านการคัดเลือกตามที่มหาวิทยาลัย จะกำหนด รายละเอียดจะประกาศให้ทราบ เป็นคราว ๆ ไป</p>
<p>10. สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้า</p>	<p><u>สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยา เขตธนบุรี</u></p> <p><u>ชั้นปริญญาโท</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ผู้สมัครสาขาวิศวกรรม เครื่องกล และสาขาวิศวกรรมโยธา ผู้สมัครต้องสำเร็จปริญญาตรีทางวิศวกรรมศาสตร์หรือวุฒิอื่น ๆ ที่เทียบเท่า และมีพื้นฐานความรู้ดีในวิชาที่กำหนด ผู้สมัครสาขาวิชา เทคโนโลยีพลังงาน ผู้สมัครต้องสำเร็จปริญญาตรีสาขาวิศวกรรม เครื่องกล วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมเคมี วิศวกรรมอุตสาหการ ฟิสิกส์ เคมี หรือวุฒิอื่น ๆ ที่เทียบเท่า และผู้สมัครต้องมีพื้นฐานความรู้ดีในวิชาที่กำหนด <p>การพิจารณารับ เข้าศึกษา จะพิจารณาจากการสอบสัมภาษณ์</p>

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ เข้าศึกษา
	<p><u>สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยา เขตพระนคร เทนิอ</u></p> <p><u>ชั้นปริญญาโท</u></p> <p>1. จะต้องได้รับปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต เกียรตินิยม หรือวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต แต่ต้องเรียนวิชาครูที่ยังไม่ได้เรียนมาก่อนและผู้สมัครจะต้อง เป็นครูในสถาบันอาชีวศึกษา มาแล้ว 1 ปี</p> <p><u>สถาบัน เทคโนโลยีวิทยา เขตลาดกระบัง</u></p> <p><u>ชั้นปริญญาโท</u></p> <p>1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิศวกรรม โทคมนาคม อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ และระบบควบคุมอัตโนมัติ วิศวกรรมไฟฟ้า วิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณิตศาสตร์ประยุกต์ หรือสาขาอื่นที่เทียบเท่า</p> <p>2. มีเจตจำนงแน่วแน่ในการที่จะศึกษา เพิ่ม เต็มในระดับมหาบัณฑิต เพื่อนำความรู้ ทฤษฎี และการวิจัยไปพัฒนาบ้าน เมืองทาง เศรษฐกิจ และสังคม</p> <p>3. ไม่มีชื่อในทะเบียน เป็นนิสิตหรือนักศึกษาของสถานศึกษาระดับมหาวิทยาลัยอื่นใดทั้งสิ้น</p>
11. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	<p><u>ชั้นปริญญาโท</u></p> <p>1. ประเภทนักศึกษาสามัญ</p> <p>1.1 ได้รับปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า หรือมีวิทยฐานะที่สภาสถาบันผ่อนผันให้ เข้า เป็นนักศึกษา</p> <p>1.2 ผ่านการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกตามหลัก เกณฑ์และวิธีการที่สถาบันกำหนด</p>

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ เข้าศึกษา
	<p>1.3 เป็นผู้มีความประพฤติดีโดยมีผู้รับรอง</p> <p>2. ประเภทนักศึกษาสมทบ</p> <p>2.1 เป็นผู้มีความประพฤติดี โดยมีผู้รับรอง</p> <p>2.2 ได้รับอนุมัติจากคณบดีของคณะที่จะ เข้าศึกษา</p> <p>การพิจารณา รับ เข้าศึกษา ทางสถาบันจะกระทำการ คัด เลือกผู้ผ่านการทดสอบได้ใบรับรองผลการทดสอบครบถ้วน ทั้ง 3 วิชา เข้า เป็นนักศึกษาสามัญคณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะพัฒนาการ เศรษฐกิจและคณะสถิติประยุกต์ ทุกครั้งที่มีการ ทดสอบ ส่วนคณะบริหารธุรกิจจะคัด เลือกผู้ผ่านการทดสอบ ดังกล่าว เพียงครั้ง เดียวคือครั้งที่หนึ่งของ การทดสอบแต่ ละปี การศึกษา</p>
12. สถาบัน เทคโนโลยีแห่ง เอเชีย	<p>พิจารณาคัด เลือกนักศึกษาจากผู้สำเร็จการศึกษา ชั้นปริญญาตรีที่มีผลการศึกษาคดี เค้นหรือผู้มีประสบการณ์ใน การทำงานกับรัฐบาลและธุรกิจมาแล้ว</p>

นอกจากการกำหนดคุณสมบัติตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น บางมหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า ยังได้พิจารณาองค์ประกอบด้านส่วนตัวของผู้เรียนด้วย

1. ต้อง เป็นผู้มีความประพฤติดี เรียบร้อย
2. ต้องไม่มีชื่อในทะเบียนนักศึกษาในสถาบันการศึกษาชั้นสูงอื่น ๆ
3. ไม่เคยถูกคัดชื่อออกเพราะมีผลการศึกษาไม่ถึง เกณฑ์ หรือถูกไล่ออกจากสถานศึกษาอื่น หรือที่ทำงานอื่นใด
4. มีสุขภาพสมบูรณ์ ไม่เป็นโรคติดต่อหรือโรคร้ายแรง ที่จะ เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา
5. ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษา เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิด ที่กระทำโดยประมาท

การรับนักศึกษาเข้าเรียนระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่าในช่วงนี้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นสถานศึกษาเพียงแห่งเดียวที่สาขาวิชาส่วนใหญ่จะเปิดสอนในภาคค่ำ และส่วนใหญ่ผู้เรียนจะทำงานแล้ว และคณะเศรษฐศาสตร์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้เปิดหลักสูตรภาษาอังกฤษโดยทำการสอนภาคกลางวัน ซึ่งได้มีนักศึกษาต่างชาติเข้าเรียนประกอบด้วย มาเลเซีย สิงคโปร์ ไต้หวัน (สถิติฯ นิยมญาติ 2522: 63)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร การรับนักศึกษาในแต่ละปีมีจำนวนไม่มากนัก เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนเฉพาะด้าน จะมุ่งไปทาง Art-Oriented หรือ Art-Professional มาก เพราะฉะนั้นผู้ที่สามารถจะเข้าเรียนต่อระดับชั้นปริญญาโทในสาขาวิชาเหล่านี้จึงมีจำนวนน้อย โดยเฉพาะสาขาจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ สำหรับสาขาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง ในแผนระยะที่ 3 นั้น เปิดรับนักศึกษาประมาณรุ่นละ 15 คน แต่ในแผนระยะที่ 4 ตามแรงผลักดันและความต้องการของภายนอก และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา ระยะที่ 4 ทำให้ต้องขยายการรับนักศึกษาออกไปเป็นรุ่นละ 20 คน ในขณะที่ความพร้อมยังไม่ถึงเกณฑ์ที่จะขยายจำนวนรับนักศึกษาออกไปได้ (ประกอบ คุณารักษ์ 2522: 63)

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดทำการสอนระดับบัณฑิตศึกษา มากสาขาวิชาที่สุดในประเทศ และมีจำนวนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามากที่สุดเช่นเดียวกัน และในช่วงนี้ได้เตรียมดำเนินการจัดตั้งสถาบันสมทบระดับบัณฑิตศึกษาด้วยความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา เพื่อเตรียมเปิดสอนในระยะต่อไป

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เปิดรับนักศึกษาชั้นปริญญาเอกในช่วงของแผนนี้เป็นครั้งแรก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักสูตรการศึกษา

ตารางแสดงหลักสูตรการศึกษา และระยะเวลาการศึกษา ในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า ในช่วงของแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 4

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	หลักสูตรการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย		
ชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูง	ประกอบด้วยรายวิชาบังคับ และ รายวิชา เลือก รวมกันไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต	ไม่ต่ำกว่า 2 ภาคการศึกษา และ ไม่เกิน 6 ภาคการศึกษา
ชั้นปริญญาโท	หลักสูตรมี 2 แผน ซึ่ง คณะกรรมการประจำ บัณฑิตวิทยาลัยจะเป็นผู้กำหนด ว่าสาขาใดควรมีหลักสูตรแบบใด	ไม่ต่ำกว่า 4 ภาคการศึกษา และ ไม่เกิน 10 ภาคการศึกษา นิสิต ผู้ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตาม หลักสูตรชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูง และชั้นปริญญาโทภายในกำหนด เวลาดังกล่าว จะต้องหมดสภาพ นิสิต โดยไม่ได้รับการผ่อนผันใด ๆ ทั้งสิ้น
	แผน ก ประกอบด้วยรายวิชา ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต โดยรวมกันต้องไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต	
	แผน ข ประกอบด้วยรายวิชา เรียนไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และมีการสอบ รวบรวมยอด ไม่มีวิทยานิพนธ์	

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	หลักสูตรการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา
<p>ชั้นปริญญา เอก</p>	<p>ในสาขาวิชาใดก็ตามที่เปิดสอนตามหลักสูตรแผน ก ไม่จำเป็นต้องเปิดสอนตามหลักสูตรแผน ข แต่ถ้าสาขาวิชาใดที่เปิดสอนตามหลักสูตรแผน ข จะต้องมีการศึกษาหลักสูตรแผน ก ให้นิสิตเลือกศึกษาไว้ด้วย</p> <p>หลักสูตรมี 2 แผน</p> <p>แผน ก นิสิตที่มีวุฒิปริญญาโท ต้องเรียนรายวิชาเพิ่มเติมให้ครบ 54 หน่วยกิต แล้วทำวิทยานิพนธ์</p> <p>แผน ข นิสิตที่มีวุฒิปริญญาโท อาจทำแค่วิทยานิพนธ์ได้ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวของนิสิตผู้นั้นว่าสมควรจะให้เรียนรายวิชาในเรื่องใดเพิ่มเติม</p> <p>นิสิตในหลักสูตรปริญญา เอก จะต้องมีความรู้ภาษาต่างประเทศที่บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้วอย่างน้อย 1 ภาษา โดยไม่น้อยกว่า 1 หน่วยกิต และต้องผ่านการสอบของบัณฑิตวิทยาลัย</p>	<p>ไม่ต่ำกว่า 4 ภาคการศึกษา และไม่เกิน 10 ภาคการศึกษา</p> <p>นิสิตผู้ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในกำหนดเวลาดังกล่าวจะหมดสภาพนิสิต เว้นแต่ในกรณีพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัยอาจผ่อนผันให้นิสิตที่เรียนตามหลักสูตรแผน ก ที่ผ่านการสอบรวยออกแล้ว ต่อเวลาการศึกษาไม่เกินครั้งละ 1 ภาค และผ่อนผันได้อย่างมาก 2 ครั้ง</p> <p>นิสิตที่อาจได้รับอนุมัติให้ต่อเวลาการศึกษาได้ จะต้องอยู่ในเกณฑ์ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความก้าวหน้าทางราชการ 2. มีความจำเป็นทางวิชาการ หรือมีเหตุผลวิสัย

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	หลักสูตรการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา
<p><u>มหาวิทยาลัย</u> <u>เกษตรศาสตร์</u></p> <p>ชั้นปริญญาโท</p>	<p>นิสิตต้อง เรียนวิชาในชั้น เรียนและสอบได้อย่างน้อย 36 หน่วยกิต ซึ่งเป็นวิชา เอก (รวมวิชา สัมมนา 2 ภาค) อย่างน้อย 24-27 หน่วยกิต และวิชาการอง อย่างน้อย 9-12 หน่วยกิต</p> <p>ก็มีการค้นคว้าวิจัย เพื่อเรียบเรียง เป็นวิทยานิพนธ์อีกอย่างน้อย 9 หน่วยกิต</p>	<p>นิสิตต้อง เรียนตามหลักสูตรให้สำเร็จภายใน 5 ปีการศึกษา</p>
<p>ชั้นปริญญา เอก</p>	<p>นิสิตต้อง เรียนวิชาในชั้น เรียนและสอบได้วิชา เอกอย่างน้อย 12 หน่วยกิต และวิชาการองอย่างน้อย 9 หน่วยกิต ทั้งนี้ รวมกันแล้ว ต้องไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต</p> <p>ก็มีการค้นคว้าวิจัย เพื่อเรียบเรียง เป็นวิทยานิพนธ์อีก ไม่น้อยกว่า 16 หน่วยกิต</p>	<p>นิสิตปริญญา เอก ต้อง เรียนในชั้นปริญญา เอกไม่น้อยกว่า 4 ภาค การศึกษาปกติ และไม่มากกว่า 5 ปี ทั้งนี้ต้อง เรียนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่น้อยกว่า 3 ภาค การศึกษาปกติ</p>

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	หลักสูตรการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา
<p><u>มหาวิทยาลัยขอนแก่น</u></p> <p>ชั้นปริญญาโท</p>	<p>หลักสูตรชั้นปริญญาโทมี 2 แผน</p> <p><u>หลักสูตรแผนหนึ่ง</u> หลักสูตร</p> <p>นี้กำหนดขึ้นเพื่อมุ่งผลิตนักวิชาการ</p> <p>ชั้นสูง ให้มีความรู้ในเนื้อหาวิชา</p> <p>พร้อมทั้งความสามารถในการวิจัย</p> <p>ในสาขาวิชาเฉพาะ ประกอบด้วย</p> <p>ด้วยวิชา เรียนจำนวน 24-36</p> <p>หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์อีก</p> <p>จำนวน 9-12 หน่วยกิต โดยที่</p> <p>จำนวนหน่วยกิตของวิชา เรียน</p> <p>และวิทยานิพนธ์ เมื่อรวมกันแล้ว</p> <p>จะต้องไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต</p> <p>ผู้เรียนหลักสูตรแผนหนึ่งต้อง</p> <p>สอบวิทยานิพนธ์</p> <p><u>หลักสูตรแผนสอง</u> หลักสูตรแผน</p> <p>สองนี้กำหนดขึ้น เพื่อมุ่งผลิต</p> <p>นักวิชาการชั้นสูงให้มีความรู้</p> <p>กว้างขวางในสาขาวิชาที่สามารถ</p> <p>ไปประยุกต์ในวิชาชีพได้</p> <p>ประกอบด้วยวิชา เรียนไม่น้อยกว่า</p> <p>45 หน่วยกิต ในหน่วยกิตจำนวน</p> <p>นี้ถ้านักศึกษาทำการค้นคว้าแบบ</p> <p>อิสระ และ/หรือ มีการฝึกงานให้</p> <p>นับหน่วยกิตได้ไม่เกิน 6 หน่วยกิต</p>	<p>ระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า</p> <p>3 ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน</p> <p>8 ภาคการศึกษาปกติ</p>

มหาวิทยาลัย / สถาบัน	หลักสูตรการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา
<p data-bbox="290 722 546 760"><u>มหาวิทยาลัย เชียงใหม่</u></p> <p data-bbox="290 803 436 840">ชั้นปริญญาโท</p>	<p data-bbox="583 428 899 661">ผู้ เรียนหลักสูตรแผนสองต้อง สอบรวมยอดสาขาใดจะ เปิด หลักสูตรแผนสองโดยไม่ เปิด หลักสูตรแผนหนึ่งไม่ได้</p> <p data-bbox="587 799 936 1033">หลักสูตรชั้นปริญญาโทมี 2 แผน แต่ละสาขาวิชาอาจจัดหลักสูตร แผนใดแผนหนึ่งหรือทั้งสองแผน ก็ได้</p> <p data-bbox="595 1061 828 1098">1. <u>หลักสูตรแผนหนึ่ง</u></p> <p data-bbox="647 1126 828 1164">(ทำวิทยานิพนธ์)</p> <p data-bbox="639 1192 958 1935">หลักสูตรแผนนี้มีวัตถุประสงค์ ที่มุ่งสร้างนักวิจัยที่มีความพร้อม ทั้ง เนื้อหาวิธีการและทักษะใน การวิจัยในสาขาวิชา เฉพาะ ประกอบด้วยกระบวนวิชา เรียน ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และ วิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ทั้งนี้ เมื่อรวมหน่วยกิต ทั้งสองอย่างจะต้องไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต นอกจากนี้จะต้องมี กระบวนวิชาภาษาต่างประเทศ ซึ่งไม่นับหน่วยกิต</p>	<p data-bbox="973 799 1351 1098">หลักสูตรชั้นปริญญาโท เป็นหลักสูตร 2 ปี นักศึกษาจะต้อง ลงทะเบียน เรียนในมหาวิทยาลัย อย่างน้อย ไม่ต่ำกว่า 3 ภาคเรียนปกติ และ อย่างมากไม่เกิน 5 ปี</p>

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	หลักสูตรการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา
	<p>2. <u>หลักสูตรแผนสอง</u> (ไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์) หลักสูตรแผนนี้มีวัตถุประสงค์ ที่มุ่งสร้างนักวิชาการชั้นสูง ให้ มีความรอบรู้ในหลายสาขาวิชา และสามารถนำความรู้มา ประยุกต์ได้ ประกอบด้วย กระบวนวิชา เรียน (Course Work) ไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต ในหน่วยกิตจำนวนนี้ นักศึกษาต้องทำการค้นคว้าแบบ อิสระไม่น้อยกว่า 5 หน่วยกิต นอกจากนี้ยังต้องมีกระบวนวิชา ภาษาต่างประเทศ ซึ่งไม่นับ หน่วยกิต</p> <p>ในจำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษา จะต้อง เรียนตามหลักสูตรแผน หนึ่งนั้น ต้องประกอบด้วย กระบวนวิชาที่เป็นระดับ ปริญญาโท ไม่นต่ำกว่า 18 หน่วยกิต และแผนสองไม่ต่ำกว่า 24 หน่วยกิต นอกนั้นอาจ เป็น กระบวนวิชา ระดับปริญญาตรีชั้นสูง</p>	

มหาวิทยาลัย / สถาบัน	หลักสูตรการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา
<p><u>มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์</u></p> <p>หลักสูตรชั้นปริญญาโท</p>	<p>1. หลักสูตรปริญญาโทโดยทั่วไป เป็นหลักสูตรที่มีการศึกษาลักษณะวิชา (Course work) และทำวิทยานิพนธ์ หากหลักสูตรใดไม่กำหนดให้ทำวิทยานิพนธ์ก็ต้องกำหนดให้ศึกษาลักษณะวิชา รวมเป็นจำนวนไม่ต่ำกว่า 9 หน่วยกิต เป็นการทดแทน</p> <p>2. หลักสูตรปริญญาโทต้องเป็นหลักสูตรที่มีหน่วยกิตการศึกษาไม่ต่ำกว่า 39 หน่วยกิต วิทยานิพนธ์ให้ถือว่ามี 9 หน่วยกิต</p> <p>3. นักศึกษาต้องสอบภาษาต่างประเทศอย่างน้อยหนึ่งภาษาตามหลักสูตรที่คณะ / แผนกอิสระกำหนดล่วงหน้าไว้ โดยสอนให้ได้ระดับ P (ใช้ได้) ภาษาต่างประเทศนี้ไม่นับหน่วยกิตให้ เว้นแต่หลักสูตรจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น</p>	<p>นักศึกษาต้องศึกษาให้สำเร็จตามหลักสูตรภายในเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี และไม่เกิน 4 ปี สำหรับการศึกษาระหว่างวันและไม่เกิน 7 ปี สำหรับการศึกษาระยะค่ำ</p> <p>หากนักศึกษาโอนจากภาคกลางวันไปยังภาคค่ำหรือในทางกลับกัน ก็ให้คำนวณระยะเวลาที่ศึกษาไปแล้ว เป็นสัดส่วนกับระยะเวลาสูงสุดของภาคที่ศึกษาอยู่ก่อน และนำสัดส่วนนี้ไปใช้กับระยะเวลาสูงสุดของภาคที่จะเข้าศึกษาใหม่</p>

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	หลักสูตรการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา
<p>มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปริญญาโท</p>	<p>หากคะแนนภาษาต่างประเทศ ในการสอบคัดเลือกของนักศึกษา ปริญญาโทผู้ใดอยู่ในระดับสูงจน เป็นที่พอใจของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอาจยกเว้นให้ นักศึกษาผู้นั้นไม่ต้องสอบภาษา ต่างประเทศอีกก็ได้</p> <p>ประกอบด้วยวิชาต่าง ๆ รวม หน่วยกิตที่จะต้องเรียนไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต (ตามระบบทวิภาค) วิชาที่จะต้องเรียนแบ่งออกเป็น หมวดต่าง ๆ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หมวดวิชาพื้นฐานการศึกษา <ol style="list-style-type: none"> 1.1 วิชาบังคับ ต้องเรียนไม่ น้อยกว่า 9 หน่วยกิต 1.2 วิชาเลือก ต้องเรียนไม่ น้อยกว่า 3 หน่วยกิต 2. หมวดวิชาเอก มีทั้งหมด 22 วิชา เอก แต่ละวิชา เอกจะ ต้องเรียนไม่น้อยกว่า 27 หน่วยกิต (ต้องเรียนตามเกณฑ์ บังคับของแต่ละวิชา) 	<p>ต้องเรียนให้สำเร็จในเวลาไม่เกิน 4 ปี</p>

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	หลักสูตรการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา
<p>ชั้นปริญญา เอก</p>	<p>3. หมวดวิชา เลือกเสรี เรียน ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต นิสิตอาจ เลือกเรียนวิชาใด ๆ ก็ได้ตามคำแนะนำและอนุมัติของอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้ เพื่อสนองความต้องการของแต่ละบุคคล</p> <p>4. วิทยานิพนธ์ 6 หน่วยกิต นิสิตจะต้อง เขียนวิทยานิพนธ์ เป็นการวิจัยปัญหา เกี่ยวกับการศึกษา หรือวิชาการหรือที่เกี่ยวข้องทั้งการศึกษาและวิชาการ</p> <p>หลักสูตรนี้ เป็นหลักสูตรสหวิทยาการ (Tnterdisciplinary) โครงสร้างของหลักสูตร ประกอบด้วยวิชาต่าง ๆ รวม หน่วยกิตที่จะต้อง เรียนไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต (ตามระบบทวิภาค) ดังนี้ ไม่รวมวิทยานิพนธ์ซึ่งนิสิตทุกคนต้องทำ</p>	<p>ต้อง เรียนให้สำเร็จใน เวลา ไม่เกิน 5 ปี</p>

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	หลักสูตรการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา
<p><u>มหาวิทยาลัยศิลปากร</u></p> <p>ชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูง</p>	<p>การศึกษาในชั้นประกาศนียบัตร- ชั้นสูงของทุกสาขาวิชา เป็นการ ศึกษาในชั้นเรียนและการค้นคว้า ประกอบกัน</p>	<p>กำหนดระยะเวลาการศึกษาตาม หลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษา (1 ปีการศึกษา) และไม่ว่ากรณี ใด ๆ จะต้องไม่นานเกินกว่า 3 ปี การศึกษา</p>
<p>ชั้นปริญญาโท</p>	<p>หลักสูตรมี 2 แผน แผน ก ทำวิทยานิพนธ์ แผน ข ทำมหานิพนธ์ หรือ สารนิพนธ์ หรือไม่ต้องทำ วิทยานิพนธ์ รวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตรทั้งสอง แผน 42-48 หน่วยกิต</p>	<p>กำหนดระยะเวลาการศึกษาตาม หลักสูตรไม่น้อยกว่า 4 ภาคการศึกษา (2 ปีการศึกษา และไม่ว่ากรณี ใด ๆ จะต้องไม่นานเกินกว่า 5 ปี การศึกษา</p>
<p><u>มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์</u></p> <p>ชั้นปริญญาโท</p>	<p>หลักสูตรมี 2 แผน <u>หลักสูตรแผนหนึ่ง</u> หลักสูตรนี้ กำหนดขึ้นเพื่อมุ่งผลิตนักวิชาการ ชั้นสูง ให้มีความรู้ในเนื้อหาวิชา พร้อมทั้งความสามารถในการวิจัย ในสาขาวิชา เฉพาะ ประกอบด้วย วิชา เรียนจำนวน 24-37 หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์อีกจำนวน 8-21 หน่วยกิต โดยที่จำนวน หน่วยกิตของวิชา เรียนและ วิทยานิพนธ์ เมื่อรวมกันแล้วจะ ต้องไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต ผู้เรียนต้องสอบวิทยานิพนธ์</p>	<p>ระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ภาคเรียนปกติ และไม่เกิน 8 ภาคเรียนปกติ</p>

มหาวิทยาลัย / สถาบัน	หลักสูตรการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา
	<p><u>หลักสูตรแผนสอง</u> หลักสูตรนี้ กำหนดขึ้น เพื่อมุ่งผลิตนักวิชาการ ชั้นสูงให้มีความรู้กว้างขวางใน สาขาวิชาที่สามารถไปประยุกต์ ในวิชาชีพประกอบด้วยวิชา เรียน ไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต ใน หน่วยกิตจำนวนนี้ถ้านักศึกษาทำ การค้นคว้าแบบอิสระและหรือ การฝึกงานให้นับหน่วยกิตได้ ไม่นเกิน 6 หน่วยกิต ผู้เรียนต้อง สอบรวบยอด</p>	
<p><u>สถาบันเทคโนโลยี- พระจอมเกล้า</u></p> <p>ชั้นปริญญาโท</p>	<p>จำนวนหน่วยกิตที่จะต้องศึกษารวม ทั้งสิ้น 47 หน่วยกิต ในจำนวนนี้ เป็นวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต</p>	<p>ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร อย่างน้อย 2 ปี แต่ต้องไม่เกิน 5 ปี</p>
<p><u>มหาวิทยาลัยมหิดล</u></p> <p>ชั้นปริญญาโท</p>	<p>กระบวนวิชาและหน่วยกิต</p> <p>1. ระดับปริญญาวิทยาศาสตร- มหาบัณฑิต ต้องศึกษาตาม กระบวนวิชาต่าง ๆ ทั้งวิชา บังคับ และวิชาเลือกจนได้ อย่างน้อย 30 หน่วยกิต โดย ไม่นับหน่วยกิตสำหรับ วิทยานิพนธ์</p>	<p>ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาไม่ น้อยกว่า 2 ปี ไม่เกิน 5 ปี</p>

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	หลักสูตรการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา
<p>ชั้นปริญญา เอก</p>	<p>2. ระดับปริญญาโทบัณฑิตทาง สังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์ต้องศึกษาตาม กระบวนวิชาต่าง ๆ ทั้งวิชา บังคับและวิชาเลือกจะได้ อย่างน้อย 39 หน่วยกิต โดยรวมหน่วยกิตสำหรับ วิทยานิพนธ์ด้วย</p> <p>ระดับปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ต้องศึกษาคณะกระบวนวิชา ต่าง ๆ ทั้งวิชาบังคับและ วิชาเลือกให้ได้หน่วยกิตครบตาม ที่ภาควิชาต้องการ และตาม หลักเกณฑ์ที่สภาการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดไว้แต่เดิม</p> <p>ระเบียบการเรียนชั้น ปริญญาโท ปริญญาเอก มหาวิทยาลัยมหิดล การเรียน เป็นแบบระบบหน่วยกิต ทวิภาค (Semester Credit) และ นักศึกษาจะต้องศึกษาเต็มเวลา</p>	<p>ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาไม่ น้อยกว่า 2 ปี ไม่เกิน 5 ปี ถ้า เรียนต่อจากปริญญาโท และไม่น้อยกว่า 3 ปี ไม่เกิน 8 ปี ถ้าเรียนต่อจากปริญญาตรี</p>

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	หลักสูตรการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตร์ ชั้นปริญญาโท	ต้องเรียนวิชาตามหลักสูตรร่วม วิชาหลัก และวิชาเลือกและ หรือวิทยานิพนธ์ รวมกันไม่น้อยกว่า 51 หน่วยกิต โดยมีผลการศึกษาคิด เป็นแต้มเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.0 ผ่านการสอบข้อเขียนทฤษฎี และการสอบปากเปล่า หรือสอบ ปากเปล่าวิทยานิพนธ์	ใช้เวลาในการศึกษาประมาณ 2 ปี
สถาบัน เทคโนโลยี- แห่ง เอเชีย	การศึกษาในชั้นปริญญาโท ของทุก สาขาวิชา มีทั้งการศึกษาวิชา ในชั้นเรียน การสัมมนา และ การวิจัยประกอบกัน	ระดับปริญญา เอก ปริญญาโท และ ประกาศนียบัตรต้องใช้เวลาศึกษา 9, 5 และ 2 หรือ 3 ภาคการศึกษา ตามลำดับ โดยแต่ละภาคการศึกษา จะกินระยะเวลา 4 เดือน

หลักสูตรการศึกษาและระยะเวลาการศึกษาของแต่ละมหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า
ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 จะอยู่ในขอบข่ายความข้อยับคืบตาม เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
ปริญญาโท พ.ศ. 2522 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูง พ.ศ. 2523 สำหรับ
หลักสูตรปริญญา เอก สาขาวิศวกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2524 ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากระเบียบ
เดิมซึ่งสภาการศึกษาแห่งชาติได้วาง เกณฑ์ไว้เล็กน้อย เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ แต่ส่วนใหญ่
ยังคงปฏิบัติตามแนวทาง เดิม และปริญญา เอกในสาขาอื่นยังคงใช้ เกณฑ์การศึกษาชั้นปริญญา เอกตาม
ที่สภาการศึกษาได้กำหนดไว้แต่เดิม

การเรียนการสอน

องค์ประกอบของการเรียนการสอนที่สำคัญขึ้นอยู่กับตัวหลักสูตร โดยทางภาควิชาจะเป็นผู้กำหนดรูปแบบของการเรียนการสอนไม่แตกต่างไปจากเดิม เทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ได้นำมาปฏิบัติมากขึ้น การนำเทคโนโลยีแบบใหม่มาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความเจริญทางวิชาการในแต่ละสาขาวิชา

ในช่วงแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 การเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษาได้ขยายเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มหาวิทยาลัยและสถาบันที่เทียบเท่าในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยได้มีการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยเพิ่มขึ้นทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคซึ่งได้มีส่วนในการส่งเสริมงานวิจัยค้นคว้า ผลิตนักบริหาร และผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูงในสาขาต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นในภูมิภาคนั้น ๆ ประกอบกับความต้องการผู้เรียนในระดับสูงมีความต้องการมากขึ้น อันมีสาเหตุมาจากมีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ค่านิยมของสังคมไทยนิยมการเรียนต่อในระดับสูงยิ่งขึ้น และความต้องการกำลังคนในระดับสูงของหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชน และสาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการเรียนรองานของผู้ที่ว่างงาน

บัณฑิตศึกษาในช่วงแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 5 (2525-2529)

ในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 5 (2525-2529) นโยบายแผนพัฒนาระดับอุดมศึกษาในส่วนที่สัมพันธ์กับการบัณฑิตศึกษาระบุไว้โดยสรุปดังนี้

จะปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานของการอุดมศึกษาให้สูงขึ้น โดยเน้นการยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ ส่งเสริมการแต่งตำราภาษาไทย การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อจัดการศึกษาและวิจัยให้เพียงพอ และการปรับปรุงระบบบริหารให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และมีนโยบายสนับสนุนการวิจัยค้นคว้าเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และเพื่อประยุกต์ผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิจัยด้านการพลังงานและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาชนบท (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5, 2524: 129-130)

สำหรับทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้การสนับสนุนงานบัณฑิตศึกษาด้านต่าง ๆ ในแผนพัฒนาระยะนี้มีดังนี้

1. เพิ่มการผลิตและเน้นคุณภาพของนักวิจัยและนักวิชาการในสาขาที่ชาติต้องการ ได้แก่ การพัฒนาทรัพยากรแร่ พลังงาน โดยการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยแบบสหสาขาวิชา เพื่อแก้ปัญหาอย่างจริงจังในเขตพัฒนาอุตสาหกรรม หรือพยายามใช้ประโยชน์จากสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

2. พัฒนาคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ให้มีคุณวุฒิส่งขึ้นจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 คือ คุณวุฒิตำจารย์ปริญญาเอก : โท : ครี จากสัดส่วน 2.0 : 5.5 : 2.5 เป็น 2.5 : 5.5 : 2.5

3. เป้าหมายด้านปริมาณ การรับนิสิตนักศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีให้ขึ้นอยู่กับลักษณะงานและขีดความสามารถของมหาวิทยาลัย/สถาบัน

4. ระบุให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เปิดสอนในระดับปริญญาโท (อาทร ชน เห็นชอบ 2527: 54)

ใน พ.ศ. 2526 ทบวงมหาวิทยาลัยได้มีประกาศเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาชั้นปริญญาเอก สาขาเศรษฐศาสตร์

ใน พ.ศ. 2527 ทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศใช้ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาเอก พ.ศ. 2527 และปีเดียวกันนี้เอง ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดแนวทางและวิธีการพิจารณาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรที่ได้เปิดสอนมาแล้วว่า เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีเกณฑ์มาตรฐานตามเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดและสถาบันอุดมศึกษาที่จะเปิดสอนมีความพร้อมหรือศักยภาพที่จะเปิดสอนตามหลักสูตรได้ตามปรัชญาหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพียงพอหรือไม่ (ประกาศ เรื่องแนวทางและวิธีการพิจารณาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2527)

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 5 นี้มีบัณฑิตวิทยาลัยในสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเพิ่มขึ้นอีก 1 แห่ง คือ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้เปิดสอนถึงระดับชั้นบัณฑิตศึกษาเป็นครั้งแรก จำนวนทั้งสิ้น 7 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย วิทยาลัยเกริก มหาวิทยาลัยเทคนิคสยาม วิทยาลัยอัสสัมชัญ บริหารธุรกิจ พร้อมกันนั้นได้จัดตั้งสถาบันสมทบขึ้นอีก 1 แห่ง ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือ สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (GIBA) นอกจากนี้ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ได้เปิดทำการสอนถึงชั้นปริญญาโทเป็นครั้งแรก รายละเอียดของการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีดังนี้

ปี พ.ศ. 2526 การจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ด้วยเหตุผลว่า มหาวิทยาลัยได้เล็งเห็นว่าการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีทางสังคมศาสตร์ถึงจุดอิ่มตัว เนื่องจากมีมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและ เอกชนทำการผลิตบัณฑิตทางด้านนี้ออกมามาก ประกอบกับความต้องการของตลาดแรงงานลดน้อยลง มหาวิทยาลัยจึงควรหันมาเน้นการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาโดยขยายการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาให้มากขึ้น พร้อมทั้งปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานสูงขึ้น ดังนั้นจึงควรจะมีบัณฑิตวิทยาลัยรองรับการศึกษาระดับนี้ (โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์: เอกสารอัดสำเนา)

ปี พ.ศ. 2527 ได้ก่อตั้งสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (GIBA) โดยจัดเป็นสถาบันความร่วมมือระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับ J.L. Kellogg Graduate School of Management of Northwestern University และ The Wharton School of the University of Pennsylvania ซึ่งทั้งสองสถาบันนี้จัดอยู่ใน 10 อันดับแรกของสถาบันอุดมศึกษาด้านการบริหารธุรกิจที่ได้รับการยกย่องสูงสุดจากมหาวิทยาลัยและนักบริหารของสหรัฐอเมริกา

สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (GIBA) เป็นหน่วยงานอิสระในรูปแบบของสถาบันภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรรมการควบคุมนโยบายส่วนใหญ่เป็นผู้บริหาร และคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนระดับบริหารจะมีอิสรภาพมากทำให้การดำเนินงานคล่องตัวมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของสถาบันมีดังนี้

1. ผลิตนักบริหารที่มีความสามารถ เทียบเท่าผู้จบการศึกษามาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ
2. เพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านการบริหารธุรกิจและการจัดการแก่ผู้เข้าศึกษาโดยคำนึงสภาพแวดล้อมที่ธุรกิจดำเนินอยู่
3. พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อความหมายในด้านธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

หลักสูตรที่เปิดสอน

สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จีบ่า) เปิดสอนหลักสูตรปริญญาโท ภาควิชาภาษาอังกฤษ 2 สาขาวิชา คือ

1. สาขาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Master of Business Administration - M.B.A.)

2. สาขาการจัดการมหาบัณฑิต (Master of Management - M.M.)

(การจัดตั้งสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: เอกสารอัดสำเนา)

ในปี พ.ศ. 2528 สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้เริ่มเปิดทำการสอนในระดับปริญญาโท มีมหาวิทยาลัย เอกชนและวิทยาลัย เอกชน เปิดทำการสอนรวมทั้งสิ้น 7 แห่ง ดังนี้ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย วิทยาลัยเกริก มหาวิทยาลัยเทคนิคสยาม และวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ

ในปี พ.ศ. 2529 สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ได้เปิดสอนในระดับปริญญาโท 2 สาขา คือ สาขาส่งเสริมการเกษตร และสาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

จากการที่ปัจจุบันการขยายการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาได้เพิ่มมากขึ้น ได้มีการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยขึ้นในมหาวิทยาลัยเกือบทุกแห่ง ในระหว่างวันที่ 19-20 ตุลาคม 2526 ได้มีการประชุม คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยทั่วประเทศขึ้น เป็นครั้งแรกที่มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องจากความคิดของอดีตคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ศาสตราจารย์ ดร.บรรเจิด คติการ ที่ได้เล็งเห็นว่าบัณฑิตวิทยาลัยและสถาบันที่เทียบเท่า น่าจะได้มีการประชุม ปรึกษา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งปัญหาในการดำเนินงานของบัณฑิตวิทยาลัยแต่ละแห่ง ผู้เข้าร่วมประชุมในครั้งนั้นมีคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยหรือผู้แทนสถาบัน เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น 13 คน จาก 7 มหาวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาปัญหาต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้คือ

1. พิจารณาโครงสร้างของบัณฑิตวิทยาลัยแต่ละแห่ง
2. พิจารณาเรื่องการประชุมประสานงานระหว่างบัณฑิตศึกษาของทุกมหาวิทยาลัยในหัวข้อ
 - 2.1 การแลกเปลี่ยนวิทยานิพนธ์
 - 2.2 การลงทะเบียนข้ามมหาวิทยาลัย
 - 2.3 การแลกเปลี่ยนอาจารย์

3. พิจารณาการวางมาตรฐานการควบคุมคุณภาพของนิสิตนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย
ในด้านวิชาการ

4. พิจารณาปัญหาในการบริหารงานของบัณฑิตวิทยาลัย

ผลจากการประชุมเป็นเพียงข้อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสถาบันเท่านั้น ยังไม่มีการสรุปเป็นแนวทางไว้แต่อย่างใด (รายงานการประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยทั่วประเทศ ครั้งที่ 1/2526 ระหว่างวันที่ 19-20 ตุลาคม 2526)

หลังจากได้เริ่มมีการประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยทั่วประเทศขึ้นเป็นครั้งแรกแล้ว ต่อมาได้จัดให้มีการประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยบัณฑิตวิทยาลัยแต่ละแห่งได้หมุนเวียนเป็นผู้จัด ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการบัณฑิตศึกษาของประเทศไทยเป็นอย่างมาก สรุปได้ดังนี้

1. ทำให้เกิดความร่วมมือและประสานงานระหว่างสถาบันที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษาเท่าที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน คือ การแลกเปลี่ยนนักศึกษาโดยการลงทะเบียนข้ามสถาบันการแลกเปลี่ยนอาจารย์

2. การแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างสถาบัน เท่าที่ถือปฏิบัติอยู่แล้วคือทุกมหาวิทยาลัย/สถาบัน มี mailing list ส่งข่าวสารข้อมูลให้กับทุกสถาบัน โดยมีทบวงมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ข้อมูล

3. ที่ประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยได้เข้าไปมีส่วนในการพิจารณาเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาเอก พ.ศ. 2527 และแนวทางและวิธีการพิจารณาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2527 เพื่อความเหมาะสม ก่อนนำออกประกาศใช้ต่อไป

นอกจากนี้ที่ประชุมยังได้พิจารณาร่วมกันที่จะให้มีความร่วมมือระหว่างสถาบันในการทำโครงการวิจัย และการใช้ทรัพยากรข้ามมหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้พิจารณาถึงความเหมาะสมต่อไป

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 5 จำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอนเพิ่มขึ้นในระดับบัณฑิตศึกษามีดังนี้

จำนวนสาขาวิชาชั้นปริญญาตรีบัณฑิต ปริญญาโทบัณฑิต และชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูง
ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	ปริญญาตรีบัณฑิต	ปริญญาโทบัณฑิต	ประกาศนียบัตรชั้นสูง
1. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	5	45	-
2. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	-	11	2
3. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	13	97	23
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	-	30	-
5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	3	26	-
6. มหาวิทยาลัยมหิดล	19	71	15
7. มหาวิทยาลัยศิลปากร	-	22	-
8. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	3	29	3
9. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	-	12	-
10. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	9	29	-
11. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตธนบุรี	-	8	-
12. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตพระนครเหนือ	-	6	-
13. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	1	2	-
14. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	-	2	-

จำนวนสาขาวิชาชั้นปริญญาตรีบัณฑิต ปริญญาโทบัณฑิต และประกาศนียบัตรชั้นสูง

ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	ปริญญาตรีบัณฑิต	ปริญญาโทบัณฑิต	ประกาศนียบัตรชั้นสูง
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	-	1	-
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	-	1	-
มหาวิทยาลัยพายัพ	-	1	-
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	-	1	-
วิทยาลัยเกริก	-	2	-
มหาวิทยาลัยเทคนิคสยาม	-	2	-
วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	-	1	-

สถาบันระหว่างประเทศระดับบัณฑิตศึกษา

สถาบัน เทคโนโลยีแห่งเอเชีย	9	9	9
----------------------------	---	---	---

สถาบันสมทบภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจแห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	-	2	-
---	---	---	---

สาขาวิชาที่เปิดทำการสอนเพิ่มขึ้น ในช่วงระหว่าง ปี 2525-2529 จากที่มีอยู่เดิม

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	สาขาวิชาที่เปิดสอนเพิ่มขึ้นในปี 2525-2529
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	<p>ชั้นปริญญาเอก ปรัชญา วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมเครื่องกล</p> <p>ชั้นปริญญาโท วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมเหมืองแร่ บริหารธุรกิจ รัฐประศาสนศาสตร์ ศิลปศึกษา การศึกษา- ปฐมวัย จิตวิทยาการปรึกษา จิตวิทยาสังคม จิตวิทยาพัฒนาการ การสื่อสารมวลชน จุลชีววิทยาทาง- การแพทย์</p> <p>ชั้นประกาศนียบัตรบัณฑิต การแปลภาษาไทยและภาษาอังกฤษ</p>
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	<p>ชั้นปริญญาเอก โรคพืช</p> <p>ชั้นปริญญาโท วิศวกรรมทรัพยากรน้ำ วิศวกรรมเครื่องกล เทคโนโลยีการศึกษา บริหารธุรกิจ การพัฒนาสังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร เทคโนโลยีชีวภาพ คหกรรมศาสตร์ การจัดการป่าไม้ ชีววิทยาป่าไม้ การจัด การลุ่มน้ำ วนผลิตภัณฑ์ วนวัฒนวิทยา สถิติ</p>
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	<p>ชั้นปริญญาโท วิศวกรรมทรัพยากรแหล่งน้ำ</p> <p>เทคโนโลยีการศึกษา วิทยาศาสตร์ศึกษา บริหารการศึกษา ปรัชญา วิศวกรรมไฟฟ้า</p> <p>ประกาศนียบัตรบัณฑิต วิจัยระบบการทำฟาร์ม การพยาบาล</p>

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	สาขาวิชาที่เปิดสอนเพิ่มขึ้นในปี 2525-2529
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	<p>ชั้นปริญญาโท พืชไร่ พืชสวน ปรัชญา ศาสตร์ เกษตรศาสตร์- เชิงระบบ จุลชีววิทยา ชีวเคมี พยาบาลศาสตร์ เภสัชเวท ปรัชญา ภาษาและวรรณกรรมล้านนา การสอนเคมี การ สอนชีววิทยา การสอนฟิสิกส์ วิทยาศาสตร์ศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา การบริหารการศึกษา หลักสูตรและการสอน ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์</p>
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	<p>ชั้นปริญญาโท สวัสดิการแรงงาน ภาษาศาสตร์ภาษาไทย ประวัติศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ วิจัยสื่อสารมวลชน นโยบายและการวางแผนการสื่อสาร สื่อสารพัฒนาการ</p>
มหาวิทยาลัยมหิดล	<p>ชั้นปริญญาโท กายภาพบำบัด จิตวิทยาคลินิก ทันตกรรมจัดฟัน พิษวิทยา ความผิดปกติของการสื่อความหมาย บริหาร- สาธารณสุข บริหารโรงพยาบาล สุขศาสตร์อุตสาหกรรมและ ความปลอดภัย เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ประชากรศึกษา สิ่งแวดล้อมศึกษา สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข อุปกรณ์ชีวการแพทย์ เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร เทคนิคการ แพทย์ ทันตกรรมจัดฟัน วิจัยประชากรและสังคม</p> <p>ชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูงทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก เวชศาสตร์ป้องกัน ศัลยศาสตร์ช่องปาก วิทยาแอนโดรอนต์ ปริทันตวิทยา ทันตกรรมประดิษฐ์</p>

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	สาขาวิชาที่เปิดสอนเพิ่มขึ้นในปี 2525-2529
	<p>ชั้นปริญญาเอก ชีววิทยา ฟิสิกส์ เคมี เคมีเชิงฟิสิกส์</p> <p>วิทยาการระบาด โภชนาการสาธารณสุข บริหารสาธารณสุข</p> <p>สุขศึกษา การพยาบาลสาธารณสุข โภชนศาสตร์</p> <p>เภสัชอุตสาหกรรม</p>
มหาวิทยาลัยศิลปากร	<p>ชั้นปริญญาโท ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมไทย โบราณคดี</p> <p>ประวัติศาสตร์ศิลปะ มานุษยวิทยา ภาษาไทย ภาษาตะวันออก</p> <p>ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาไทย การสอนภาษาอังกฤษ</p> <p>ในฐานะภาษาต่างประเทศ หลักสูตรและการนิเทศ การ</p> <p>สอนภาษาไทย</p>
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	<p>ชั้นปริญญาโท ศิลปศึกษา การประถมศึกษา การอุดมศึกษา</p> <p>การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ การ</p> <p>บริหารการศึกษา การวัดผลการศึกษา เทคโนโลยีทางการ-</p> <p>ศึกษา จิตวิทยาการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว ภาษาไทย</p> <p>ภาษาอังกฤษ ภาษาศาสตร์การศึกษา บรรณารักษศาสตร์</p> <p>คณิตศาสตร์ สุขศึกษา วิทยาศาสตร์ศึกษา บรรณารักษศาสตร์</p> <p>และสารนิเทศศาสตร์ การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์</p>
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	<p>ชั้นปริญญาโท เคมีอินทรีย์ ชีวเคมี พฤษศาสตร์ จุลชีววิทยา</p> <p>เภสัชวิทยา นิเวศวิทยา ไฟฟ้ากำลัง ไฟฟ้าสื่อสาร และ</p> <p>อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์และระบบควบคุม จิตวิทยา-</p> <p>การศึกษา ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน</p>

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	สาขาวิชาที่เปิดสอนเพิ่มขึ้นในปี 2525-2529
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	<p>ชั้นปริญญาเอก นโยบายสาธารณะ การบริหารการพัฒนาชนบท การบริหารการพัฒนาเมือง การพัฒนาระบบการบริหาร ประชากรกับการศึกษา ประชากรกับสุขภาพ ประชากร- และการเกษตร ประชากรทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ประชากรกับการวางแผนกำลังคน</p> <p>ชั้นปริญญาโท การวิเคราะห์สังคม นโยบายและการวางแผน- ทางสังคม การปฏิบัติการทางสังคม</p>
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	<p>ชั้นปริญญาเอก วิศวกรรมไฟฟ้า</p> <p>ชั้นปริญญาโท</p> <p>วิทยาเขตธนบุรี</p> <p>วิศวกรรมเคมี เทคโนโลยีพลังงาน (วศ.ม.) เทคโนโลยีชีวภาพ (วศ.ม.) เทคโนโลยีพลังงาน (วท.ม.) เทคโนโลยีชีวภาพ (วท.ม.) ภาษาศาสตร์ประยุกต์</p> <p>วิทยาเขตพระนครเหนือ</p> <p>เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมไฟฟ้า การวางแผนชุมชน เมืองและสภาวะแวดล้อม</p> <p>วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง</p> <p>วิศวกรรมไฟฟ้า สถาปัตยกรรม</p>
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	<p>ชั้นปริญญาโท</p> <p>ส่งเสริมการเกษตร เศรษฐศาสตร์สหกรณ์</p>

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่า	สาขาวิชาที่เปิดสอนเพิ่มขึ้นในปี 2525-2529
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ชั้นปริญญาโท บริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	ชั้นปริญญาโท บริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	ชั้นปริญญาโท สื่อสารและการจัดการธุรกิจ
วิทยาลัยเกริก	ชั้นปริญญาโท เศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคนิคสยาม	ชั้นปริญญาโท บริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์
วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	ชั้นปริญญาโท บริหารธุรกิจ
สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ชั้นปริญญาโท บริหารธุรกิจ การจัดการ

การบริหารงาน

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 1 - ระยะที่ 4 (2504-2524) มหาวิทยาลัยในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ รวมทั้งสิ้น 8 แห่ง ได้รับการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย โดยมีฐานะเป็นคณะหนึ่งในมหาวิทยาลัย อันได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งได้กล่าวถึงการบริหารในบทก่อน สำหรับในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 5 ได้มีการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย เพิ่มขึ้นอีก 1 แห่ง ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทั้ง 7 แห่ง ได้เปิดสอนถึงขั้นบัณฑิตศึกษาเป็นครั้งแรก ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงการบริหารในบทนี้ เพียง 4 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ และมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และการจัดตั้งสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังมีรายละเอียดดังนี้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อยู่ภายใต้การบริหารงานของอธิการบดี ประกอบด้วยคณะกรรมการประจำ ซึ่งทำหน้าที่กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัย และสำนักงานเลขานุการซึ่งเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงานด้านธุรการและบริการทางวิชาการ (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529: 51-52)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ การบริหารอยู่ภายใต้การควบคุมนโยบายในการศึกษาของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย เป็นที่ปรึกษา (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ โครงการหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2528)

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย การบริหารงานบัณฑิตศึกษาจะอยู่ในรูปของสำนักบัณฑิตศึกษา โดยมีคณะกรรมการเป็นที่ปรึกษา (สำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย 2529: 1)

วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ มีคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ (โครงการบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ 2529: 1)

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จัดตั้ง เป็นบัณฑิตวิทยาลัย มีคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เป็นผู้รับผิดชอบ โดยมีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เป็นที่ปรึกษา (ระเบียบการศึกษาและหลักสูตรปริญญาโท บริหารธุรกิจ, 2527: 22)

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าในช่วงนี้กำลังอยู่ในระหว่างการจัดตั้ง เป็นบัณฑิตวิทยาลัย โดยแยกเป็นแต่ละวิทยาเขต ปัจจุบันการบริหารงานบัณฑิตศึกษาอยู่ภายใต้คณะกรรมการดำเนินงาน บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ การบริหารมีสำนักงานบัณฑิตศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบ ภายใต้การบริหารงานของอธิการบดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การรับนักศึกษา

เกณฑ์การรับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่าในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้กล่าวถึงไว้ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 ในช่วงนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการรับนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทั้ง 4 แห่ง และสถาบันที่เทียบเท่า ได้แก่ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

วิทยาลัย/มหาวิทยาลัย/สถาบันที่เทียบเท่า	เกณฑ์การรับนักศึกษา
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ผู้สมัครต้องสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี มีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 ผู้สมัครที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.50 อาจสมัครเข้าศึกษาได้ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	สำเร็จปริญญาตรี คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.7 หรือเทียบเท่า
วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	สำเร็จปริญญาตรี โดยพิจารณาคะแนนเฉลี่ยสะสม คะแนนสอบ GMAT และคะแนนสอบ TOEFL
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	สำเร็จปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วอย่างน้อย 2 ปี
สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	สำเร็จปริญญาตรี และต้องมีผล TOEFL และ GMAT
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	สำเร็จปริญญาตรีสาขาส่งเสริมการเกษตร หรือสาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ หรือเทียบเท่า

หลักสูตรและระยะเวลาการศึกษา

เนื่องจากรายละเอียดด้านหลักสูตรและระยะเวลาของสถาบันต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว
ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงในประเด็นที่สำคัญ ดังนั้นในส่วนนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงเฉพาะหลักสูตรของ
สถาบันอุดมศึกษาเอกชนทั้ง 4 แห่ง สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

วิทยาลัย/มหาวิทยาลัย	หลักสูตรการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	หลักสูตรแบ่งเป็น 2 แผน แผน ก ต้องทำวิทยานิพนธ์ เป็น วิชาบังคับ 33 หน่วยกิต วิชาเลือก 9 หน่วยกิต วิทยานิพนธ์ 6 หน่วยกิต รวม หลักสูตร 48 หน่วยกิต แผน ข ไม่ทำวิทยานิพนธ์ เป็น วิชาบังคับ 33 หน่วยกิต วิชาเลือก 15 หน่วยกิต รวมหลักสูตร 48 หน่วยกิต	2-5 ปี
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	หลักสูตร แบ่งเป็น 2 แผน แผน ก แบบทำวิทยานิพนธ์ เป็น รายวิชา 39 หน่วยกิต วิทยานิพนธ์ 9 หน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร 48 หน่วยกิต แผน ข แบบไม่ทำวิทยานิพนธ์ เรียนตลอดหลักสูตร 48 หน่วยกิต เป็น กลุ่มวิชาบังคับ 30 หน่วยกิต กลุ่มวิชา เลือกจากสาขาวิชา 15 หน่วยกิต กลุ่ม วิชาเลือกเสรี 3 หน่วยกิต	ไม่เกิน 5 ปี

วิทยาลัย/มหาวิทยาลัย	หลักสูตรการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา
วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	<p>ส่วนประกอบของหลักสูตรมีส่วนสำคัญ ๗ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วิชาเสริมพื้นฐาน 2. วิชาบังคับ 3. วิชาเลือก 4. แผน ก. (แบบทำวิทยานิพนธ์) <p>จำนวน 6 หน่วยกิต</p> <p>แผน ข (แบบไม่ทำวิทยานิพนธ์)</p> <p>ตลอดหลักสูตร 48 หน่วยกิต</p>	ไม่เกิน 5 ปี
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	<p>หลักสูตร แบ่ง เป็น 2 แผน</p> <p>แผน ก ทำวิทยานิพนธ์</p> <p>จำนวนหน่วยกิตรายวิชา 36 หน่วยกิต</p> <p>วิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต</p> <p>แผน ข ไม่ทำวิทยานิพนธ์</p> <p>จำนวนหน่วยกิตรายวิชา 48 หน่วยกิต</p> <p>(ใช้ภาษาอังกฤษในการสอน)</p>	ไม่เกิน 5 ปี
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	<p>หลักสูตรแบ่ง เป็น 2 แผน</p> <p>แผน 1 ทำวิทยานิพนธ์</p> <p>จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ระหว่าง 46-48 หน่วยกิต</p> <p>รายวิชา 37-39 หน่วยกิต</p> <p>วิทยานิพนธ์ 9 หน่วยกิต</p> <p>แผน 2 ไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์</p> <p>จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 47-51 หน่วยกิต</p>	2-5 ปี

วิทยาลัย/มหาวิทยาลัย	หลักสูตรการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา
สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เรียนครบตามหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 72 หน่วยกิต ผลการเรียนโดยเฉลี่ยต้องไม่ ต่ำกว่า 2.0 จึงจะถือว่าสำเร็จการศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต เรียน ภาคกลางวัน วันอังคารถึงวันศุกร์ หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต เรียน เฉพาะวันเสาร์	2 ปี

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะทำการเปิดสอนในสาขาทางด้านบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์
การจัดการ เนื่องจากมีความพร้อมทางด้านนี้อยู่มาก และในอนาคตจะขยายออกไปในสาขาอื่น

การเรียนการสอน

นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 เป็นต้นมา การเรียนการสอน
ระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่เทียบเท่าของรัฐจะมีภาควิชาจะเป็นผู้พิจารณาตาม
ความเหมาะสมในแต่ละวิชาแต่วิทยาการในปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีแบบใหม่เข้ามาใช้ในการ
สอนมากขึ้น ตลอดจนมหาวิทยาลัยได้เล็งเห็นความสำคัญในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน
ในแต่ละมหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการประชุม สัมมนา ฝึกอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ
การสอนของอาจารย์ การประเมินประสิทธิภาพการสอน และการพัฒนาเกณฑ์การประเมินการสอน

สำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน การเรียนการสอนประกอบด้วย การวิเคราะห์ และ
แก้ปัญหาโดยใช้กรณีศึกษา (Case Study) การบรรยาย อภิปราย สัมมนา การเล่นบทบาท
(Role Play) การนำโครงการนำเสนอ (Project) โดยขึ้นกับความเหมาะสมของแต่ละ
สาขาวิชา (สัมมนา หวงเพ็ญ ชัยยะเวหุ รุจา ผลสวัสดิ์ แสง สงวน เรื่อง : 2529)

สรุป

ในปี พ.ศ. 2520 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 นโยบายที่มากับแผนและสัมพันธ์กับบัณฑิตศึกษาโดยตรงคือ นโยบายที่จะปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้สูงขึ้น และนโยบายเกี่ยวกับเรื่องของการวิจัย ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนา บัณฑิตศึกษา

ในปี พ.ศ. 2520 ได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย ขึ้น มีหน้าที่กำหนดนโยบายและจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้งหมด บัณฑิตศึกษาในช่วงนี้จึงโอนมา อยู่ในความดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย และเพื่อที่จะให้มหาวิทยาลัย หรือสถานศึกษาที่เทียบเท่าได้ ยึดถือแนวทางในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มีมาตรฐานเดียวกัน ทบวงมหาวิทยาลัยจึง ประกาศใช้เกณฑ์มาตรฐานในระดับต่าง ๆ ในช่วงของแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 คือ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาโท พ.ศ. 2522 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรประกาศนียบัตร ชั้นสูง พ.ศ. 2523 และเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาชั้นปริญญาเอก สาขาวิศวกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2524 พร้อมกับในช่วงแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 ได้มีการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยขึ้นใน ส่วนภูมิภาคอีก 2 แห่ง คือ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์

สาขาวิชาที่เปิดสอน ในช่วงนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยมีนโยบายส่งเสริมหลักสูตรในลักษณะของ Interdisciplinary program การเปิดหลักสูตรชั้นบัณฑิตศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ ในช่วง ดังกล่าวจึงมีหลักสูตรที่ประกอบด้วยสาขาต่าง ๆ ที่จัดโดยคณะกรรมการจากภาควิชาต่าง ๆ ใน มหาวิทยาลัย แต่นโยบายหลักยังเป็นการสนับสนุนการผลิตอาจารย์มหาวิทยาลัย และนักวิชาการชั้นสูง โดยให้สอดคล้องกับความต้องการทาง เศรษฐกิจและสังคม

การบริหารงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มีการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานซึ่งแต่เดิม ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2505 กำหนดให้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย และคณะกรรมการวิชาการ เป็นผู้ รับผิดชอบและดำเนินงานของบัณฑิตวิทยาลัยทั้งหมด ซึ่งต่อมาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เปิดสาขาวิชา เพิ่มขึ้น และลักษณะของหลักสูตรได้มีการปรับปรุงรูปแบบ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคม จึงได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2522

ให้บัณฑิตวิทยาลัยดำเนินงานโดยมีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย และได้มีประกาศทบวงมหาวิทยาลัยจัดตั้งคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาสหสาขาวิชาในบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนสถานศึกษาอื่น การบริหารไม่มีการเปลี่ยนแปลง

การรับนักศึกษา ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 เกณฑ์การรับเข้าศึกษาจะอยู่ในการพิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละภาควิชา หรือแต่ละมหาวิทยาลัย บางสถานศึกษาอาจพิจารณาองค์ประกอบส่วนตัวของผู้เรียน เป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณา เช่น มีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์ มีความประพฤติดี และไม่มีชื่อในทะเบียนนักศึกษาในสถานศึกษาชั้นสูงอื่น ๆ

หลักสูตรการศึกษา จากการที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศใช้เกณฑ์มาตรฐานในระดับต่าง ๆ เป็นผลให้มหาวิทยาลัยปรับปรุงหลักสูตรซึ่งใช้มาแต่เดิมและแตกต่างไปจากเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดให้ เข้าตามเกณฑ์ที่กำหนด

การเรียนการสอน องค์ประกอบของการเรียนการสอนที่สำคัญขึ้นอยู่กับตัวหลักสูตร โดยทางภาควิชาจะเป็นผู้กำหนด

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 5 ได้มีสถานศึกษาทำการเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษาเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 9 แห่ง คือ ได้รับการจัดตั้งเป็นบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 1 แห่ง สถาบันอุดมศึกษาเอกชน 7 แห่ง และเป็นสถาบันสมทบในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 1 แห่ง คือ สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (GIBA)

ในปี พ.ศ. 2526 ได้มีการประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยทั่วประเทศซึ่งเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ผลจากการประชุมได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของประเทศไทยเป็นอย่างมากและในปีต่อ ๆ มาจึงจัดให้มีการประชุมเป็นประจำทุกปี ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนไปทุกมหาวิทยาลัย สิ่งที่ได้นำมาปฏิบัติจากการประชุมรวมทั้งสิ้น 4 ครั้ง สรุปได้ดังนี้คือ

1. การแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างสถาบัน โดยมีทบวงมหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลาง
2. ความร่วมมือและประสานงานระหว่างสถาบัน เท่าที่ปฏิบัติอยู่คือ การแลกเปลี่ยนนักศึกษา โดยการลงทะเบียนข้ามสถาบัน และการแลกเปลี่ยนอาจารย์

และในปีเดียวกันนี้เอง ทบวงมหาวิทยาลัยได้มีประกาศเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาชั้นปริญญาเอก สาขาเศรษฐศาสตร์ พ.ศ. 2526

ปี พ.ศ. 2527 ได้มีประกาศเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาเอก พ.ศ. 2527 ซึ่งกำหนดให้ใช้สำหรับหลักสูตรปริญญาเอกทุกสาขาวิชา เกณฑ์มาตรฐานฉบับนี้ กองวิชาการทบวงมหาวิทยาลัย ได้นำเข้าที่ประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยทั่วประเทศ ครั้งที่ 3 พิจารณาและแก้ไขความผิดของที่ประชุมและเสนอทบวงมหาวิทยาลัย พร้อมกันนั้น ทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศเรื่องแนวทางและวิธีการพิจารณาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2527 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรนั้น ๆ ว่าเป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา และมีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่จะเปิดสอนจะได้ตรวจสอบความพร้อมหรือศักยภาพที่จะเปิดสอนตามหลักสูตรได้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพียงใดหรือไม่ เพื่อมุ่งที่จะให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถในการสาขาวิชานั้นอย่างแท้จริง ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาจากที่ประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยทั่วประเทศ ครั้งที่ 3 เช่นเดียวกัน

ด้านการบริหารงานของสถานศึกษาต่าง ๆ การรับนักศึกษา การจัดหลักสูตร ในช่วงนี้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

การเรียนการสอน สถาบันอุดมศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา โดยจัดให้มีการประชุม สัมมนา ฝึกอบรม และการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ ตลอดจนการนำเทคโนโลยีแบบใหม่ทางการศึกษา เข้ามาใช้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงปัจจุบัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย